A°. 1841. N°. 166.

ARNHEMSCHE COURANT

(De prijs dezer Courant, die geregeld vijfmaal 's weeks wordt uitgegeven, en wel op *Zondag*, *Dingsdag*, *Woensdag*, *Donderdag* en *Zaturdag*, is *f* 5 in de drie maanden. —)

WOENSDAG 25 AUGUSTUS.

(De prijs der Advertentiën is, van *een* tot *vijf* regels *f* 1.00, en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt, voor elke plaatsing.)

De verhooging der schatpligtige huurwaarde in Gelderland.

Dezer dagen werden in onze provincie de gemoederen zeer in beweging gebragt door eene oproeping, welke schier alle min of meer vermogende ingezetenen ontvingen, strekkende om de aangifte hunner belastbare huurwaarde te verbeteren, dat is hooger te stellen. Velen, die hunne aangegeven huurwaarde hoog genoeg achtteden, beschouwden deze oproeping als onbillijk; anderen gingen nog verder, en meenden dat zij onwettig was, terwijl allen zich over zoodanige oproeping verwonderden, waarin gesproken werd van verbetering eener opgave, welke de minsten zelven hadden gedaan, verre de meesten aan beëdigde schatters hadden overgelaten.

Het was, ja, eene bekende daadzaak dat onderscheiden aanzienlijke woningen buiten alle evenredigheid laag waren aangeslagen; maar het bevreemdde zeer dat daarom een billijke maatregel ten aanzien van sommigen, toegepast werd op allen, en alzoo onbillijk werd gemaakt.

Alvorens ons echter over de zaak uit te laten, wilden wij nadere en stellige inlichtingen inwinnen. Uit dezelve meenen wij nu te moeten opmaken dat de ministeriële aanschrijving, krachtens welke de bedoelde oproeping tot verhooging der opgave geschiedde, gansch niet overeenkomstig de bedoeling des ministers is uitgevoerd. Onzes achtens schijnt de minister te hebben willen bewerkstelligen, wat reeds lang had behooren bewerkstelligd te zijn, eene verhooging van belagchelijke huurwaarden, gelijk b. v. die van Klarenbeek, op *f* 400 geschat. Ten aanzien der heffing van de belasting op de huurwaarde scheen ook de aloude regel toegepast: *dat veniam corvis, vexat censura columbas.* Of men dit vroeger te Arnhem ooit ernstig heeft *willen* veranderen; of men het te 's Gravenhage vroeger heeft *durven* doen, zou misschien aan twijfel onderhevig kunnen wezen; maar wij hebben reden om te gelooven dat zulks, en *niet meer dan zulks*, de bedoeling des ministers was. Intusschen schijnt men, ten einde niet te zeer te doen uitkomen hoe inschikkelijk de raven waren ontzien, ook de duiven te hebben bemoeijelijkt; hetgeen nog juist zoo dom niet zou geweest zijn, doch hetgeen, bijaldien men ons wel onderrigt heeft, door den minister reeds zou zijn afgekeurd.

In dien stand van zaken derhalve, schijnen zij de beste partij te hebben gekozen, die, vermeenende dat hunne belastbare huurwaarde hoog genoeg opgegeven was, geweigerd hebben dezelve, zoo genaamd, te verbeteren.

Ter algemeene inlichting intusschen, en opdat een ieder zelf oordeelen kunne, deelen wij de ministeriële aanschrijving mede, waaruit aanleiding genomen is tot de bewuste oproepingen. Ziehier die aanschrijving:

»Ofschoon ik met genoegen heb mogen ontwaren, dat de opbrengst van Uw Hoog Edel Gestrenge provincie in de personele belasting over het jongst voorledene dienstjaar, vergeleken met het voorlaatste, eenigermate is vooruitgegaan, komt die opbrengst mij niet te min voor, alnog verre te blijven beneden de hoogte evenredig aan de belangrijkheid der provincie en hare vergelijking met andere gewesten.

»Meer dan waarschijnlijk acht ik het, dat de gebreken, welke eene vroegere inspectie-reize te voorschrevener zake, en meer bijzonder met betrekking tot de regeling der huurwaarde in verschillende steden en gemeenten van Gelderland, aan het daglicht heeft doen komen, aldaar op het rendement der belasting, eenen nadeeligen invloed blijven uitoefenen; en moet ik alzoo dringend wenschen, in die leemten, waarvan het bestaan door Uw Hoog Edel Gestr., vroeger is toegestemd, van lieverlede eene werkdadige verbetering gebragt te zien, zonder dat het noodig schijnt, hiertoe bijzondere middelen aan te wijzen, buiten die, welke de bestaande verordeningen en instructiën voorschrijven en welker behoorlijke naleving, elders voor de bereiking van het doel steeds voldoende is, en nog wordt geoordeeld.

»De eer hebbende, de aandacht van Uw Hoog Edel Gestrenge op dit zoo belangrijke onderwerp in te roepen, acht ik het onnoodig, dezelve in het bijzonder te doen opmerken, dat de behoorlijke naleving der bedoelde verordeningen en instructiën grootendeels, ja bijna geheel afhankelijk is van den ijver en van het beleid der controleurs en ontvangers, en van een daarop door de inspecteurs uit te oefenen voortdurend toezigt. Mogten sommige dezer hoofd- of mindere ambtenaren geoordeeld worden, in evengemeld opzigt te kort te schieten, of wel zich in eene getrouwe pligtsbetrachting, door familie- of andere relatiën belemmerd gevoelen, dan zou het welligt noodzakelijk zijn de zoodanige te doen vervangen door meer ijverige, kundige en onafhankelijke ambtenaren, uit andere gewesten, waarvan het onnoodig zal zijn, Uw Hoog Edel Gestr. te herinneren, dat niet weinige eene verplaatsing naar Gelderland zouden aanmerken als eene wezenlijke bevordering.

»Den wensch koesterende dat dusdanige of andere ernstige maatregelen onnoodig mogen bevonden worden, zou het mij intusschen aangenaam zijn Uw Hoog Edel Gestrenge voorlichtende consideratiën, omtrent het meer of min noodzakelijke daarvan te ontvangen, tevens met eene opgave van hetgeen tot verbetering, ook naar aanleiding van deze, door Uw Hoog Edel Gestrenge zal zijn in het werk gesteld, of verder noodzakelijk wordt geoordeeld, terwijl zoo ik hoop de in te zenden maandrapporten van de gewenschte uitkomsten der genomene voorzieningen opvolgelijk zullen mogen doen blijken."

Buitenlandsche berigten.

ZWITSERLAND.

De Aargausche kloostervraag nadert niet alleen hare beslechting niet, maar er doet zich eene nieuwe verwikkeling op, wier einde niet ligt te voorzien is. Nadat de gezant van het kanton Aargau aan den landdag het besluit van 19 juli, betrekkelijk de herstelling der drie nonnenkloosters, medegedeeld en onder voorbehoud der souvereiniteit en integriteit van zijn kanton de verklaring bijgevoegd had dat deze concessie de laatste was, waartoe hetzelve zou kunnen besluiten, ontstonden er lange discussiën in de zitting van 6 en 9 augustus. Uit de aanmerkingen der afgevaardigden bleek, dat het besluit van 19 juli de meerderheid der kantons niet voldeed, en zoo vereenigde die meerderheid zich dan tot het gewone uitkomstmiddel wanneer goede raad duur is, namelijk de benoeming eener commissie, die nadere voorstellen doen zou. (*Schw. M.*)

DUITSCHLAND.

Men schrijft uit Berlijn: Het denkbeeld eener aansluiting aan het groote tolverbond heeft in het noordwestelijk Duitschland, gedurende den laatsten tijd, aanmerkelijk veld gewonnen. In Holstein en Schleswig, waar eene zich grooter voelende nationaliteit met de aanmatigingen van den kleinen Deenschen stam te kampen heeft, dringen zich denkbeelden en belangen op dit punt te zamen, en de uitwerkselen dezer zedelijke magt zullen niet lang uitblijven. In Hamburg, waar vroeger eene zekere onverschilligheid, zoo niet tegenzin tegen het tolverbond heerschte, heeft hetzelve thans de meerderheid voor zich, en wat de Hamburgers eenmaal willen; dat willen zij ernstig. Daarbij zal hun voorbeeld niet alleen gunstig werken ten gevolge van het aanzien des naams, maar ook voor hunne mededingers, zoowel als voor het omliggende land, eene soort van dwang zijn om niet achter te blijven. (*P. A. Z.*)

ENGELAND.

Londen, 21 *aug.* In de zitting van gisteren is de koninklijke goedkeuring op de verkiezing van den heer *Shaw Lefevre* ingekomen, en vervolgens door een aantal leden de gebruikelijke eed afgelegd.

De openingsrede, die heden het onderwerp der beraadslagingen van eenen kabinetsraad moet uitmaken, zal denkelijk den 24sten gehouden worden.

Lord *Wellington*, die van zijn landgoed in deze hoofdstad is teruggekeerd, om aan de zittingen van het Hoogerhuis deel te nemen, geniet een beteren staat van gezondheid dan sedert verscheiden jaren. Men heeft niet onopgemerkt gelaten, dat hij zich met sir *R. Peel* gearmd naar de openingszitting van eergisteren heeft begeven, en gelooft daarom te meer dat hij zich niet aan het helpen vormen van een nieuw kabinet onttrekken zal.

— De vergadering der leeraars van onderscheiden niet tot de gevestigde kerk behoorende genootschappen is dingsdag te Manchester geopend. Zij was zeer talrijk, en verschillende redevoeringen zijn aldaar uitgesproken, om te betoogen dat de bedienaars van de godsdienst alle wettige pogingen mogten en moesten aanwenden, om de intrekking der graanwetten, welke hun strijdig met de inrigting der natuur en de voorschriften der menschelijkheid toeschijnen, te bevorderen. Men beklaagt zich echter over de willekeurige wijze, op welke het woord aan de zoodanigen ontzegd is, die met de meerderheid in gevoelens verschilden. De conservative bladen trokken overigens met hevigheid tegen genoemde vergadering te velde, en beweren dat de leeraars der godsdienst zich alleen met de geestelijke belangen der ingezetenen en niet met politieke kwestiën moesten bemoeijen.

— In de Noord-Amerikaansche dagbladen worden tijdingen uit China aangetroffen, welke gedeeltelijk tot bevestiging van het bereids van daar berigte dienen, maar tevens bijzonderheden behelzen, aan welke velen nog geen bepaald geloof durven hechten. Hoofdzakelijk komt het in die dagbladen vervatte hierop neder: dadelijk na het innemen der forten op de Bogue zijn de stad Canton en hare voorsteden door de meeste inwoners verlaten, en de winkels gesloten worden. Zoodra de keizer den val der genoemde forten vernam, heeft hij drie commissarissen naar Canton gezonden, met last

om de Engelschen te doen uitroeijen. De gouverneur-generaal *Keshen* was geketend naar Pekin vervoerd, omdat hij Hong-Kong had afgestaan. Kapitein *Elliot* bevond zich, onder militaire bescherming, te Canton, en verwachtte daar *Yishan*, eenen neef van den keizer, om met hem te onderhandelen. Vier oorlogschepen lagen aan den kant van Macao, drie iets verder en zes te Whampoa, om de vreemdelingen te beschutten, en een' onverhoedschen aanval af te wenden. Sir *Hugh Gough* was den 21sten maart, als bevelhebber der landtroepen, gearriveerd; en sir *Gordon Bremer* naar Bengalen gezeild, om versterking te halen. Tegen 1 junij werd hij terug verwacht, en dan zou de vloot denkelijk noordwaarts stevenen, om den keizer in zijne hoofdstad Pekin de wet te stellen.

Het verlies der Chinezen in de onderscheidene gevechten wordt in deze berigten op tusschen vijf en twintig honderd en drieduizend man, en ongeveer achthonderd stukken geschut, begroot. Hun admiraal *Kewang* en twee Mandarijnen van hoogen rang waren gesneuveld. Een Engelsch zeekapitein zou verraderlijk vermoord wezen. Aan hen die Engelsche schepen, of den bevelhebber der vloot, aan de Chinesche autoriteiten overleveren, zouden verbazend hooge sommen ter belooning zijn uitgeloofd.

— De koningin heeft eenige nieuwe pairs benoemd, waardoor de Whigs in het Hoogerhuis eenige versterking hebben gekregen. Onder anderen bevindt zich daaronder sir *H. Vivian.*

— De invloed van het thans zeer gunstige weder op den oogst is in de laatste dagen zeer merkbaar geweest. Reeds is veel haver gesneden. De tarwe schijnt veel te bekomen van de gevolgen der jongste regens en stormen. Indien de Voorzienigheid ons met de voortduring van het schoone weder mogt begunstigen, dan zal de oogst wel wat laat, doch nog vrij wel uitvallen.

— Men heeft berigten uit New-York in 12½ dagen. Zij bevestigen dat het vonnis van *Mac Leod* den 19den september zal worden uitgesproken. De aard daarvan is zeer onzeker; doch naar de spijt van 's mans vervolgers te oordeelen, zou men schier moeten besluiten, dat de meeste kans voor eene vrijspraak bestond.

FRANKRIJK.

Parijs, 21 *aug.* Het verblijf der koninklijke familie op het kasteel van Eu is nog eenige dagen verlengd geworden. De ministers begeven zich beurtelings derwaarts, om met den koning te arbeiden.

— Men wil opmerken dat het opbouwen van den ringmuur rondom Parijs zeer traag wordt voortgezet. Slechts vierduizend arbeiders zouden dezer dagen daaraan arbeiden, terwijl niet minder dan negenduizend vijfhonderd aan de voltooijing der tien afgezonderde forten bezig zijn.

Parijs, 22 *aug.* » De volkstelling is ingetrokken. Een ministerieël besluit, reeds aan alle in verzet zijnde steden afgezonden, heeft den knoop doorgehakt. De volkstelling voor het regt van patent zal niet worden in uitvoer gebragt. De omslag van 1841 zal dienen voor 1842. Het ministerieël besluit stelt als beginsel vast, dat de grondslagen van 1841 voor 1842 zullen worden aangenomen. De belasting omslag op de nieuwgebouwde huizen is de eenige die zal voortgezet worden."

Als dit berigt, door den *Temps* medegedeeld, waar is, verklaart hetzelve een postscriptum van den *Industriel de la Champagne*, die, zonder eenige verdere uitlegging in zijn nommer van gisteren berigtte dat de volvoering der volkstelling geschorst was. Dienvolgens zoude het besluit van jl. donderdag gedagteekend zijn. De heer *Guizot* heeft, vóór zijn vertrek naar Calvados, eene lange conferencie gehouden met diegenen zijner ambtgenooten, welke zich te Parijs bevinden, en ongetwijfeld is in die soort van raadsvergadering die intrekking der volkstelling eindelijk vastgesteld geworden.

Binnenlandsche berigten.

's Gravenhage, 22 *aug.* Z. M. is heden over Rotterdam naar Zeeland vertrokken.

— H. M. de koningin van Wurtemberg en hoogstderzelver dochters zijn heden uit deze residentie vertrokken, zich naar Amsterdam begevende.

— Uit Middelburg schrijft men, dat Z. M., die aldaar morgen ochtend vroegtijdig verwacht wordt, dadelijk na zijne aankomst audiëntie zal verleenen. Dingsdag zal Z. M. waarschijnlijk de stad Goes bezoeken; woensdag het inhuldigingsfeest van het standbeeld van *de Ruyter* te Vlissingen bijwonen; donderdag de stad Zierikzee met Hoogstdeszelfs tegenwoordigheid vereeren en van daar naar Bergen-op-Zoom vertrekken. Alom zijn in Zeeland en op verscheiden plaatsen van Noord-Braband vele toebereidselen gemaakt, om Z. M. op de luisterrijkste wijze te ontvangen. Te Middelburg zal, des middags na de komst des konings, de mast beklommen worden, en des avonds de geheele stad geïllumineerd zijn.

Mengelwerk.

Garrick als geest.

De groote tooneelspeler GARRICK wilde na zijne terugkomst uit Frankrijk in het jaar 1715 eenen ouden vriend bezoeken, die in de nabijheid van Londen woonde, doch vond de familie aldaar, vooral de schoone dochter, in den diepsten rouw; zijn vriend was gestorven, en deszelfs vermogen, waarop de geheele familie gerekend had, op eene bedriegelijke wijze in andere handen gekomen. De tooneelspeler nam hartelijk deel in den rouw der familie, maar kwam spoedig op eene zonderlinge gedachte. Hij deed naauwkeurig onderzoek naar den gestorvene en vernam dat hij zestig jaar oud en gebrekkelijk geweest was, dat hij altijd knorrig was, eene oude pruik droeg, en ook steeds door den hoest gekweld was. GARRICK was een meester in de nabootsing van andere personen; hij liet zich de kleederen des ouden mans geven, trok dezelve aan en riep den ouden bediende, die juist het thee-servies naar de zaal bragt en van de ham zoo wel bekende stem van zijnen overledenen heer zoo zeer verschrikte, dat hij doodsbleek werd en alles liet vallen. De familie vermoedde terstond wat er voorviel en snelde naar buiten, om den grooten tooneelspeler te zien; toen zij echter de groote gebrekkelijke gestalte zag, die, op de trapleuning en eenen stok geleund, de trappen af kwam, viel allen de buitengewone gelijkenis zoo zeer op, dat hun gelach dadelijk voor vrees en ontzetting plaats maakte. GARRICK begaf zich nu naar den roover der erfenis, een' verkwistenden neef des overledenen, die op een' grooten voet leefde en goed op weg was, de nalatenschap van den oom er spoedig door te brengen. Het was avond, toen hij op eens op eene zonderlinge wijze op zijne deur hoorde kloppen. Hij verwachtte om dezen tijd niemand en opende niet terstond, tot dat een herhaald kloppen hem daartoe verpligtte. GARRICK, of liever de geest des ouden ooms, stond onbewegelijk, op den stok geleund, op den drempel en zag strak voor zich heen. WILLEM, de neef, was hevig verrast; hij week achteruit en kon geen woord uitbrengen; zijne tanden klapperden en de voeten begonnen hem de dienst te weigeren. GARRICK voorzag uit dezen indruk, dien zijne verschijning te weeg bragt, den gelukkigen uitslag zijner onderneming. Na eenige minuten begon hij op eenen langzamen en hollen toon te spreken: » WILLEM, WILLEM, wat hebt gij gedaan? Gij hebt de erfgenamen van mijn goed beroofd. Gij hebt het gewaagd, aan mijnen laatsten wil ongehoorzaam te zijn en mijn vermogen dengenen te onttrekken, voor welke ik het bestemd had. Luister opmerkzaam naar de woorden die ik tot u spreken moet en laten zij u tot eene heilzame waarschuwing dienen. Uw geweten zal u zeker zeggen wat gij te doen hebt. Als gij morgen uwe euveldaad niet weder goed hebt gemaakt, zal ik op dit zelfde uur weder verschijnen en u tot eene lange reis afhalen." Hij deed deze woorden van verschrikkelijke gebaren vergezeld gaan, ging vervolgens langzaam heen en verdween in het duister. De bedrieger had gemeend dat zijne laatste ure geslagen had; hij was op zijne knie gevallen, had in deze houding de ontzettende taal aangehoord en rekende zich gelukkig, er met de teruggave van het onregtvaardige goed af te komen. Hij stond op, toen het spook zich verwijderd had, sloot de deuren, zocht alle papieren, waaruit de erfenis bestond, bijeen, maakte er een pakje van en begaf zich terstond op weg, om ze den regtmatigen erfgenamen ter hand te stellen. GARRICK was intusschen in allerijl naar zijne vrienden teruggekeerd, had de kleederen uitgetrokken en plaats genomen in den familie-kring. Hij verhaalde nog van zijn bezoek bij den neef, toen een bediende denzelven aanmeldde. »Ik geloofde te onregt," zeide hij, » dat het vermogen van den oom mij toekwam, en ik heb mij hetzelve derhalve toegeëigend. Thans ben ik beter onderrigt, ik breng u terug, wat u toekomt, en verzoek alleen, het verledene te vergeten." GARRICK had zich middelerwijl verwijderd en de kleederen van den ouden oom weder aangetrokken. Toen WILLEM wilde vertrekken, kwam hij hem te gemoet en zeide: »ik zie, dat mijne waarschuwing niet te vergeefs is geweest en dat wij nu de groote reis niet met elkander hebben te maken." De dief stond verbluft; hij bemerkte nu, in welken strik hij zich had laten vangen; maar het was te laat en hij kon niets beters doen, dan zich zoo spoedig mogelijk te verwijderen, om de algemeene bespotting en het algemeene gelach te ontgaan.

Stedelijke Publicatien.

BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der stad Arnhem brengen hiermede ter kennis van een iegelijk, daarin belangstellende, dat de stads rekening over dé dienst van 1839, bij Heeren Gedeputeerde Staten dezer provincie gearresteerd, van af heden tot en met den 30sten dezer maand zal ter visie liggen.

En zal deze worden afgekondigd en aangeplakt ter plaatse alhier gebruikelijk.

Arnhem, den 17den augustus 1841.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 24 Aug. 2 El 1 Palm 5 Duim; gew. 5 Duim; gev. 0 D.

Prijs-Courant der Effecten.

MAANDAG 23 AUGUSTUS.	Laagste koers.	Hoogste koers.	Koers ten 1½ u.
NEDERL., Werk. Schuld à 2½ pCt.	51$\frac{13}{16}$		
Dito Dito . . » 5 »	100$\frac{3}{16}$		
Uitgestelde Schuld . . » »	$\frac{29}{32}$		
Kansbiljetten . . . . . f	25½	25⅜	25$\frac{5}{16}$
Amortisatie-Syndicaat. à 4½ pCt.	91⅝	91$\frac{13}{16}$	91⅝
Dito Dito . » 3½ »	75¼		
Handelmaatschappij . » 4½ »	155¾		
Nieuwe Dito . . . » 4½ »			
Nieuwe Dito 1837 . » 4½ »	–		
Oostindische Leening » 5 »	97$\frac{1}{16}$	97⅛	97⅛
Spoorweg Haarlem . . »			
Aand. Rijn-Spoorweg . » 4½ »	94¾	95¼	95⅛
FRANKR. Inschrijv. G. B. » 3 »			
SPANJE. Leening *Ardoins* » 5 »	18$\frac{5}{16}$	18⅜	18$\frac{5}{16}$ à ⅜
Dito onbep. stukk. . » 5 »	15$\frac{5}{16}$		
Passive . . . . »			
Deferred . . . . »			
Fransche Uitgestelde »			
PORTUGAL. Oblig. te Lond. » 3 »			
RUSL. *H. & C.* 1798, 1816. » 5 »	104⅞	105	
Dito 1828, 1829 . . » 5 »			
Dito 1831, 1833 . . . » 5 »	98⅝	98¾	
Oblig. bij *Hope* . . . » 4 »	86$\frac{13}{16}$	86⅞	
Oblig. te Londen . . . » 5 »			
Dito te Hamburg. . . » 5 »			
Inschrijving in Assign. » 6 »			
Certific. van dito. . . » 6 »			
POLEN. Aandeel. à fl 300 » f			
Dito à fl 500 » »	141		
OOSTENR. Aand. à fl. 100 » f			
Dito à fl 250 . . . . . » »	335	337	
Metalliek . . . . » 5 »	105		
Dito . . . . » 3 »			
Dito . . . . » 2½ »			
BRAZILIE. Dito dito » 5 »	72		

Te Arnhem, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.